

Referat fra 21. møde i Kommunernes It-Arkitekturråd

Indhold

Referat fra 21. møde i Kommunernes It-Arkitekturråd	1
Indhold	1
1. Velkomst og siden sidst	2
2. Status vedr. arbejdet med initiativ 8.1 i den fællesoffentlige digitaliseringsstrategi: Gode data og effektiv datadeling	3
3. Automatisering af manuelle processer	4
4. Arkitekturprincipper for Sundhedsområdet	6
5. Infrastruktur for telemedicinsk monitorering af borgere med KOL	7
6. Digital understøttelse af koordinerede borgerforløb	9
7. Adgang til egne data	10
8. Referencearkitektur for selvbetjening – udarbejdelse og kommunal inddragelse	12
9. Øget sikkerhed og implementering af sikkerhedsreglerne i EU's databeskyttelsesforordning	13
10. Høringssag: Arkitekturrapport vedr. genudbud af DUBU	15
11. Fællesoffentlig referencearkitektur for brugerstyring	17
12. Status for program 'Sammenhæng og genbrug af rammearkitekturen' (SAGER)	19
13. Status for Kommunernes Data og Infrastruktur (KDI)	21

Dato: 28. februar 2017

Sags ID: SAG-2016-05096

Dok. ID: 2320079

E-mail: ALB@kl.dk

Direkte: 3370 3497

Weidekampsgade 10

Postboks 3370

2300 København S

www.kl.dk

Side 1 af 21

1. Velkomst og siden sidst

v. Henrik Brix, Formand for Kommunernes It-Arkitekturråd og Ghita Thiesen, Arbejdsgange og It-Arkitektur, KL

Ghita Thiesen bød velkommen og fortalte, at Jacob Karlsen, Aarhus Kommune, tiltræder som kommunernes repræsentant i RUSA (Rådgivende udvalg for Standarder og It-arkitektur) i stedet for Peter Hauge Jensen, som er stoppet i Odense Kommune.

Siden sidste møde er Rammearkitekturpuljen blevet annonceret. Alle kommuner kan frem til 21. april 2017 klokken 12.00 ansøge puljen om midler til it-projekter, der benytter rammearkitekturen.

Henrik Brix fortalte, at KITA har afholdt konference om støttesystemerne d. 1. februar 2017, og at det havde været et godt og konkret arrangement, som satte fokus på, at rammearkitekturen først får værdi, når den anvendes.

Dato: 28. februar 2017

E-mail: ALB@kl.dk
Direkte: 3370 3497

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 2 af 21

2. Status vedr. arbejdet med initiativ 8.1 i den fællesoffentlige digitaliseringsstrategi: Gode data og effektiv datadeling (LUKKET PUNKT)

v. Jens Krieger Røyen, Digitaliseringsstyrelsen, og Dan Bjørneboe, Arbejdsgange og It-Arkitektur, KL

Dato: 28. februar 2017

E-mail: ALB@kl.dk
Direkte: 3370 3497

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 3 af 21

Baggrund:

Initiativ 8.1 i den fællesoffentlige digitaliseringsstrategi "Gode data og effektiv datadeling" har igangsat en række indsatser, der bidrager til at udbygge den fællesoffentlige rammearkitektur.

Indstilling:

Det indstilles, at It-Arkitekturrådet:

- Tager den mundtlige orientering vedr. initiativet til efterretning
- Drøfter analyserapporten vedrørende grundlæggende standarders indvirkning på den kommunale administration

Drøftelse:

Jens Krieger Røyen fra Digitaliseringsstyrelsen orienterede om status på Hvidbog om arkitektur for digitalisering. Arbejdet med Hvidbogen er nu afsluttet, og bogen indeholder 19 arkitekturregler, som med tilhørende vejledning er anvendelige i de enkelte digitaliseringsprojekter. Modenheden inden for område er vokset, med stigende forståelse for, at man via den fælles arkitektur skal dokumentere og beskrive data på en ensartet måde. Det var ikke noget, man bare gjorde for 7-10 år siden.

På dette grundlag blev rådet præsenteret for tre forslag til overgangsstrategi og blev orienteret om fordele og ulemper ved de tre scenarier. Rådet udtalte sine anbefalinger på denne baggrund.

Bilag:

- Bilag 1: Analyse af grundlæggende standarder til brug for den fælles arkitektur – LUKKET BILAG
- Bilag 2: Udkast til 'Hvidbog om arkitektur for digitalisering'
- Bilag 3: Udkast til 'Regler for begrebs- og datamodellering'
- Bilag 15: Præsentation pkt. 2 Analyse af grundlæggende standarder – LUKKET BILAG

3. Automatisering af manuelle processer

v. Søren Frederik Bregenov, Digitalisering og Borgerbetjening, KL

Dato: 28. februar 2017

E-mail: ALB@kl.dk
Direkte: 3370 3497

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 4 af 21

Baggrund:

Med selvbetjeningsløsninger og andre teknologiske velfærdsløsninger er den kommunale sektor godt på vej med digitalisering. Men der er flere kommunale opgaveområder, hvor der er potentiale for automatisering af manuelle sagsgange og processer. Kommunernes baggrund for at overveje automatisering af manuelle sagsgange handler bl.a. om de effektiviseringsgevinster, som relativt nemt kan realiseres. Men mange kommuner peger også på, at der er muligheder for at skabe mere ensretning i opgaveløsningen samt bedre dokumentation. Derfor har KL taget initiativ til et fælleskommunalt initiativ om automatisering af manuelle sagsgange og processer. Projektet har særligt fokus på, hvordan små softwareløsninger kan erstatte manuelle, gentagende og regelbaserede opgaver, som optager tid i kommunens administration.

Indstilling:

Det indstilles, at It-Arkitekturrådet:

- Drøfter og kommer med forslag til, hvilke vinkler og fokusområder der er væsentlige at tage med i projektet.
- Drøfter, om der er områder i relation til den fælleskommunale rammearkitektur, som kan tænkes ind i projektet, eller som man skal tage højde for i det kommende arbejde, herunder vurderer behovet for en fælleskommunal referencearkitektur
- Bidrager med forslag til processer eller opgaveområder, hvor der kan være manuelle processer, som er oplagte i forhold til automatisering.

Drøftelse:

Jens Brændgaard Poulsen fra Rudersdal Kommune fortalte om erfaringer med forskellige områder i Borgerservice, hvor robotter har kunne effektivisere administrative processer. Automatisering af processer giver både besparelser og effektivisering, men brugen af robotter har også nogle svagheder som Jens kunne belyse. Generelt er det en ulempe, at automatisering kræver vedvarende vedligeholdelse, som kommunen måske ikke selv har kompetencer til.

Derudover er der it-sikkerhedsaspektet. Området er nyt, og det er endnu uafklaret, om alle processer og systemer er lovlige at automatisere. Robotterne giver anledning til spørgsmål om ansvarsfordeling. Under hvilken automation agerer robotten? Kan revisionen godkende udbetalinger foretaget af robotter? Der er også en potentiel risiko for, at der sker store fejl, som man ikke opdager i tide.

Det vil således være en fordel at samarbejde på tværs af kommunerne for at få afklaret sikkerhedsspørgsmålene.

I Rudersdal Kommune er de første erfaringer gjort i samarbejde med nogle datalogistuderende og pt har kommunen dialog med to konsulentbureauer for at finde andre områder, som kan automatiseres.

Den store interesse for automatisering afspejler de problemer der pt er med at skabe sammenhæng mellem forskellige systemer og understreger behovet for systemintegration vha. rammearkitekturen. Den stigende brug af robotter er et udtryk for at der ikke er skabt integration mellem systemer tidligt nok, og kan ses som en slags symptombehandling.

Rådet bemærkede, at markedet for de administrative robotter på nuværende tidspunkt er relativt umodent, hvorfor kommunerne har svært ved at få overblik og har svært ved at vurdere konsulentvirksomhedernes tilbud og konklusioner. Rådet bifaldt derfor, at KL har startet et projekt omkring automatisering af manuelle arbejdsgange. Der vil være brug for anbefalinger som kommunerne kan trække på, og det er vigtigt at få identificeret de vigtigste punkter inden for processer, governance og sikkerhed.

Jens Brændgaard efterlyste mere samarbejde mellem kommunerne til at identificere systemer og processer, der har tilstrækkeligt volumen til at automatiseres samt til fælles udvikling af robotter. Der er store gevinster at hente, hvis automatisering sker på en hensigtsmæssig måde.

Bilag:

Bilag 16: Præsentation pkt. 3 Automatisering Rudersdal Kommune

Dato: 28. februar 2017

E-mail: ALB@kl.dk
Direkte: 3370 3497

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 5 af 21

4. Arkitekturprincipper for Sundhedsområdet

v. *Thomas Rieneck, Sundhedsdatastyrelsen, og Poul Erik Kristensen, Social og Sundhed, KL*

Dato: 28. februar 2017

E-mail: ALB@kl.dk
Direkte: 3370 3497

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 6 af 21

Baggrund:

På et møde i Det rådgivende udvalg for standarder og it-arkitektur (RUSA) den 25. januar 2016 blev det besluttet at igangsætte en opdatering af de eksisterende fælles arkitekturprincipper for sundhedsområdet. Dette arbejde er nu nået til et punkt, hvor resultatet skal forelægges bl.a. for Kommunernes It-Arkitekturråd.

Indstilling:

Det indstilles, at It-Arkitekturrådet:

- Drøfter forslag til opdaterede arkitekturprincipper
- Afgiver kommentarer, der kan vedlægges ved behandlingen i Det rådgivende udvalg for standarder og it-arkitektur (RUSA)

Drøftelse:

Thomas Rieneck fra Sundhedsdatastyrelsen orienterede om processen for revisionen af arkitekturprincipperne på sundhedsområdet. De gamle arkitekturprincipper er fra 2009, og i forbindelse med revideringen blev der udsendt en åben invitation til, at andre med kendskab til området kunne deltage med input. De opdaterede principper har umiddelbart ingen direkte modsætninger med det forslag til fællesoffentlige arkitekturprincipper, som indgår i hvidbogen.

Fra rådet blev det nævnt, at jo flere lag af hierarkier der indgår i arkitekturprincipper, jo større risiko er der for divergens i forhold til de overordnede principper. Endvidere anbefalede rådet, at KL sikrer, at de nye arkitekturprincipper for sundhedsområdet gennemgås og sammenlignes med de fælleskommunale arkitekturprincipper med henblik på en tilbagemelding til RUSA.

Bilag:

Bilag 4: Arkitekturprincipper for Sundhedsområdet, version 1.02

Bilag 17: Præsentation pkt. 4 Arkitekturprincipper

5. Infrastruktur for telemedicinsk monitorering af borgere med KOL

v. Poul Erik Kristensen, Social og Sundhed, KL, og Peter Falkenberg, Arbejdsgange og It-Arkitektur, KL

Dato: 28. februar 2017

E-mail: ALB@kl.dk
Direkte: 3370 3497

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 7 af 21

Baggrund:

Kommunernes It-Arkitekturråd drøftede på sit 18. ordinære møde den 2. maj 2016 et oplæg til "Telemedicinsk infrastruktur i en kommunal kontekst". Drøftelsen skete med baggrund i økonomiaftalen mellem KL, Danske Regioner og regeringen om landsdækkende udbredelse af telemedicinsk hjemmemonitorering til borgere med KOL inden udgangen af 2019. Efterfølgende har der været langstrakte drøftelser mellem regioner og kommuner om rammerne vedrørende valg af lokale telemedicinske løsninger i de fem landsdelsprogrammer, og disse drøftelser har endnu ikke ført til enighed.

Indstilling:

Det indstilles, at It-Arkitekturrådet drøfter:

- De skitserede principper for telemedicinske løsninger og deres konsekvenser for kommunerne
- Udmøntning af principper for telemedicinske løsninger i operationelle krav til en kravspecifikation

Drøftelse:

Rådet blev orienteret om de skitserede principper for infrastruktur for telemedicinske løsninger og lagde vægt på en fælles model eller governance for dette område. Rådets anbefaling var at tænke den telemedicinske infrastruktur konceptuelt så vi på den måde undgår, at de 5 regioner "kører i hver sin retning". Der synes ikke at være nogen argumenter for ikke at etablere en fælles infrastruktur, og set fra et forretningsmæssigt synspunkt er en fælles løsning det optimale. Fem forskellige løsninger vil have konsekvenser, der forplanter sig længere nede i systemet, hvor leverandørerne således skal tilpasse deres systemer alt efter, hvilken region der er tale om.

Rådet spurgte i den forbindelse til KL's budgetvejledning på dette område og Poul Erik Kristensen fortalte, at KL vil rådgive kommunerne om, hvilke økonomiske konsekvenser det har for dem.

Det blev understreget, at projektet om KOL-patienter skal ses i en større helhed: der er som sådan ikke en stor KOL-business case, men KOL-understøttelsen er kun første skridt i udbredelsen af telemedicin på en lang række områder. Gevinsterne kommer først, når man har etableret en ordentligt arkitektur og kan koble systemet sammen med f.eks. EOJ systemer. Infrastrukturen er afgørende for at kommunerne når i mål med dette og får realiseret gevinsterne på området.

Samtidig blev det understreget, at det er vigtigt at holde fast i fleksibiliteten, således at man ikke fanges i et rigidt system. Denne problematik er ikke unik, men går igen på andre områder, hvor spørgsmålet om deling af data på tværs er den helt store udfordring i disse år.

Dato: 28. februar 2017

E-mail: ALB@kl.dk
Direkte: 3370 3497

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 8 af 21

Bilag:

- Bilag 5: Telemedicinsk infrastruktur i en kommunal kontekst, KL (18. ordinære møde i kommunernes it-råd den 2. maj 2016)
- Bilag 6: Notat vedr. model for lokal telemedicinsk infrastruktur, Sundhedsdatastyrelsen
- Bilag 7: KL opsamlingsnotat vedr. "Telemedicinsk infrastruktur".
- Bilag 8: Principper for telemedicin

6. Digital understøttelse af koordinerede borgerforløb

v. Poul Erik Kristensen og Peter Petersen, Social og Sundhed, KL

Dato: 28. februar 2017

E-mail: ALB@kl.dk
Direkte: 3370 3497

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 9 af 21

Baggrund:

I den nye fællesoffentlige digitaliseringsstrategi for 2016-2020 har KL i tæt samarbejde med Danske Regioner udarbejdet et udkast til afprøvning af standardiseret afprøvning af data inden for velfærdsområderne 'social og sundhed' og 'arbejdsmarked'. Det første projekt handler om digital understøttelse af samarbejde om indsatser for udsatte børn og unge. Det andet projekt handler om digital understøttelse af samarbejde om indsatser for borgere med misbrug og samtidig psykiatrisk lidelse.

Indstilling:

Det indstilles, at It-Arkitekturrådet:

- Drøfter og giver input til arkitekturleverancer i de to projekter
- Drøfter og giver input til proces for arkitektursamarbejde mellem Danske Regioner, Staten og KL

Drøftelse:

Projektet ligger i forlængelse af de tidligere analyser, som viste, at der på social- og sundhedsområdet er betydelige problemer med koordinationen på tværs af kommuner, regioner, praktiserende læger osv. Med de to aktuelle pilotprojekter forsøger projektgruppen at tage fat på et par af disse komplekse områder.

I de tidligere analyser er der identificeret nogle potentielle nye standarder, der kan indgå i Rammearkitekturen. De aktuelle projekter har bl.a. til formål at afprøve og videreudvikle disse potentielle standarder, så de eventuelt senere kan anvendes i bl.a. DUBO. Det er vigtigt at initiativerne kan omsættes i relativt hurtige trinvisse løsninger.

I den forbindelse blev det drøftet, om nye krav og nye processer, som analysens konklusioner måtte afdække, vil kunne indgå i DUBO, og rådet drøftede muligheden for en fleksibel kravsætning for DUBU, som ikke låser projektet. I forhold til det aktuelle genudbud af DUBO er kravspecifikationen dog allerede lukket.

Rådet spurgte til de konkrete planer for pilotafprøvningen, og Poul Erik kunne fortælle, at der allerede er udpeget en kommune og en region til pilotafprøvningen.

Resultater fra pilotafprøvningen forventes at foreligge i maj 2018.

Bilag

- Bilag 9: Udkast til projektbeskrivelse for digital understøttelse af samarbejde om indsatser for udsatte børn og unge
- Bilag 10: Udkast til projektbeskrivelse for digital understøttelse af samarbejde om indsatser for borgere med misbrug og samtidig psykiatrisk lidelse.

7. Adgang til egne data

v. Kirsten Elbo, Digitalisering og Borgerbetjening, KL

Dato: 28. februar 2017

E-mail: ALB@kl.dk
Direkte: 3370 3497

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 10 af 21

Baggrund:

Projektet "Adgang til egne data" er et initiativ i den fælleskommunale digitaliseringsstrategi 2016-20 og udmønter sammen med programmet "Sammenhængende Digital Borgerservice" målsætningerne om borgerbetjening 3.0.

Et væsentligt element i projektet "Adgang til egne data" er udarbejdelsen af en fælleskommunal vision for borgernes adgang til egne data. Udover visionen skal der i forlængelse heraf også arbejdes med en fælleskommunal referencearkitektur for borgernes adgang til egne data, og der skal gennemføres et eller flere pilotprojekter bl.a. med KOMBIT.

Sideløbende med det fælleskommunale projekt løber det fællesoffentlige projekt *Overblik over egne sager og ydelser*, hvori der på tilsvarende vis skal foretages en behovsanalyse, arbejdes med fællesoffentlig referencearkitektur og gennemføres pilotprojekter (også med KOMBIT).

Indstilling:

Det indstilles, at It-Arkitekturrådet:

- På baggrund af de foreløbige temaer og elementer i visionsarbejdet for borgernes adgang drøfter:
hvad skal den enkelte kommune løse selv, hvad skal vi løse fælleskommunalt, og hvad bør tænkes fællesoffentligt – samt forudsætningerne herfor.

Drøftelse:

Kirsten Elbo orienterede om arbejdet med at skabe en vision for borgernes "Adgang til egne data". Visionen vil bl.a. indebære et kernebudskab, en kernefortælling og en handlingsplan.

Projektet har gennem workshops med kommunerne identificeret brugerbehov mm. og fået input til den videre proces.

Rådets medlemmer var enige om, at en ordentlig service for borgeren må betyde, at der er den samme service på tværs af kommuner. Rådets anbefaling var derfor at bruge fælles standarder og skabe en form for minimumstandarder for kommunerne. Dermed bliver projektet fælleskommunalt, og Kirsten kunne supplere med, at der også er et tæt samarbejde med det fællesoffentlige og således en sammenhæng til den fællesoffentlige arkitektur.

Projektet skal tænkes bredere end bare brugergrenseflader. Data skal kunne tilgås, hvor det er relevant, og skal ikke kræve specielle 'users' for at få adgang.

Den information borgeren har adgang til skal være uafhængigt af hvilken myndighed, der leverer servicen. Det skal være intuitivt og let at få overblik, også selvom borgeren ikke ved hvem der står for hvad. Det bør dog fremgå, hvilken myndighed der er ansvarlig for data.

Med monopolbruddet har vi mulighed for at vise, at kommunerne er langt fremme med digitalisering, og adgang til egne data er netop et område, hvor det kan blive demonstreret. Der skal dog hele tiden ske en afvejning af, hvad der kan udstilles. Hvor høj detaljeringsgrad skal borgeren have adgang til? Der er stor forskel på, hvor meget den enkelte borger gerne vil se og for meget data kan føre til usikkerhed og forvirring. Vi skal sørge for hele tiden at holde brugerens perspektiv for øje.

Rådet påpegede endvidere, at dette område er berørt af den grundlæggende debat om hvem data tilhører – kommunen eller borgeren. Rådet mente, at man bør holde fast i, at borgeren ejer sine data.

Bilag

Bilag 18: Præsentation pkt 7 Adgang til egne data

Dato: 28. februar 2017

E-mail: ALB@kl.dk
Direkte: 3370 3497

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 11 af 21

8. Referencearkitektur for selvbetjening – udarbejdelse og kommunal inddragelse

v. Flemming Engstrøm, KL

Dato: 28. februar 2017

E-mail: ALB@kl.dk
Direkte: 3370 3497

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 12 af 21

Baggrund:

Det skal være enklere at anskaffe og udvikle digitale selvbetjeningsløsninger, der opfylder fællesoffentlige og kommunale krav til digitale løsninger. I såvel den fælleskommunale som den fællesoffentlige digitaliseringsstrategi fremgår det, at dette opnås ved hjælp af referencearkitektur for selvbetjening. Der igangsættes nu et konsulentarbejde med at udforme den fællesoffentlige referencearkitektur. It-Arkitekturrådet orienteres løbende og understøtter, at arbejdet forankres i den kommunale faglighed og efterspørgsel.

Indstilling:

Det indstilles, at It-Arkitekturrådet:

- Tager orienteringen om status til efterretning
- Drøfter og tiltræder planen for den kommunale inddragelse, herunder It-Arkitekturrådets rolle og nedsættelse af en referencegruppe.

Drøftelse:

Flemming Engstrøm fortalte først om vigtigheden af at have en referencearkitektur på selvbetjeningsområdet og derefter om, hvordan der i 2017 skal udformes en fællesoffentlig referencearkitektur under initiativ 2.1 i den fællesoffentlige digitaliseringsstrategi og derefter en fælleskommunal referencearkitektur i regi af KL's program 'Sammenhængende Digital Borgerbetjening'. Ideen er at gøre det nemmere for borgere og virksomheder at navigere på tværs af sektorer.

Rådet støttede op om Flemmings forslag om at etablere en kommunal referencegruppe, der kan hjælpe med at læse reviews, deltage i workshops etc. Flemming søger i den forbindelse hjælp til at bemande en sådan gruppe. Her var rådet enige med Flemming om, at en referencegruppe muligvis med fordel kan være fælles med projektet om adgang til egne data, jf. punkt 7.

Bilag

Bilag 19: Præsentation pkt. 8 Referencearkitektur for selvbetjening

9. Øget sikkerhed og implementering af sikkerhedsreglerne i EU's databeskyttelsesforordning

v. Beth Tranberg, Digitalisering og Borgerbetjening, KL

Dato: 28. februar 2017

E-mail: ALB@kl.dk
Direkte: 3370 3497

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 13 af 21

Baggrund:

Initiativ 7.2 i Den fælleskommunale handlingsplan danner afsæt for KLs Sikkerhedsprogram. Programmet indeholder en række forskellige indsatser, der udmøntes i projekter. Et af projekterne omhandler udvikling af kommunernes fælles rammearkitektur med fokus på sikkerhed og indarbejdelse af krav fra Databeskyttelsesforordningen.

Den fællesoffentlige digitaliseringsstrategi initiativ 8.1, hvor KL er repræsenteret, har fokus på de elementer i EU's databeskyttelsesforordning, som har implikationer for den fælles arkitektur i digitaliseringsstrategien. Det er aftalt, at relevante krav og principper fra forordningen udarbejdes, og som indgår i en hvidbog, når Justitsministeriets betænkning foreligger.

Indstilling:

Det indstilles, at It-Arkitekturrådet:

- Tager orienteringen til efterretning
- Giver input til scope og indhold i foranalysen

Drøftelse:

Beth Tranberg orienterede rådet om opstarten på projektet om kommunernes implementering af databeskyttelsesforordningen. Hun fortalte, at der er etableret en referencegruppe, som gennem workshops er med til at forme projektet. Medlemmerne af referencegruppen er alle folk med viden og interesse for området, som er villige til at prioritere arbejdet.

Et af sikkerhedsprogrammets 4 projekter har til formål at rammearkitekturen videreudvikles, så kravene fra Databeskyttelsesforordningen om privacy by design og privacy by default indarbejdes. KL og KOMBIT er derfor i dialog om at udarbejde en strategi, der sikrer, at der bliver tænkt sikkerhed ind i den fælleskommunale rammearkitektur. Som afsæt for dialogen er en foranalyse under udarbejdelse i KL, og i den forbindelse blev det foreslået at tænke principperne fra ISO 27001 ind i analysen.

Arkivering- og sletningspligt er ikke tænkt ind i mange af kommunernes systemer. Det er typisk dyrt at bede leverandørerne om at levere disse funktioner efterfølgende, og det kan derfor være en idé at lade arkitekturen understøtte dette. Kommunerne bør have større fokus på at købe intelligent ind i forhold til arkivering og sletning og tænke det ind i flere systemer.

Rådet bemærkede desuden, at forordning og sikkerhed er to sider af samme sag. Kommunerne kommer til at skulle tænke begge dele sammen i større omfang end man ellers har været vant til.

Desuden skal systemer i højere grad kunne levere udtræk til kontroller og log af adgange. På nuværende tidspunkt er dette ofte meget vanskeligt, men det bliver en nødvendig funktion for at beskytte den ansatte, når forordningen træder i kraft i 2018.

Rådet var enige om, at der påhviler kommunerne et stort ansvar ved fremtidige kontraktforhandlinger, hvor kravene vedrørende sikkerhed skal præciseres. Det er ikke nok at håbe på, at leverandørerne selv tager initiativ.

Dato: 28. februar 2017

E-mail: ALB@kl.dk
Direkte: 3370 3497

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 14 af 21

Bilag

Bilag 20: Præsentation pkt. 9 Sikkerhedsprogrammet

10. Høringssag: Arkitekturrapport vedr. genudbud af DUBU

v. Morten Biehl, KOMBIT

Dato: 28. februar 2017

E-mail: ALB@kl.dk
Direkte: 3370 3497

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 15 af 21

Baggrund:

DUBU (Digitalisering – Udsatte Børn og Unge) er en fællesoffentlig it-løsning, der fremmer sammenhæng og kvalitet på området udsatte børn og unge.

Brug af systemet sikrer, at de lovmæssige krav til dokumentation overholdes og giver overblik over sagsbehandling og dokumentation på området - samtidig med, at det kan forbedre den økonomiske styring. Løsningen bygger på den socialfaglige systematik "Integrated Children's System" (ICS).

DUBU blev lanceret med 43 deltagende kommuner i 2011, og der er i dag 70 kommuner på løsningen.

Det planlagte udbud foregår som "udbud efter forhandling", hvilket betyder, at KOMBIT efter at have modtaget leverandørernes tilbud vil have mulighed for at gennemføre forhandlinger eller drøftelser med tilbudsgiverne. Det skal ske med henblik på at forbedre indholdet af tilbuddet, så det bliver tilpasset kommunernes behov. DUBU 3.0 forventes at blive udrullet i de tilsluttede kommuner i september 2018.

Indstilling:

Det indstilles, at It-Arkitekturrådet:

- Tager arkitekturrapporten for genudbud af DUBU og projektets håndtering af de indkomne høringssvar til efterretning

Drøftelse:

Morten Biehl fortalte kort om de høringssvar, der er kommet fra Høringsnetværket vedrørende It-arkitektur. Der var dels et spørgsmål til dataafgrænsning som burde tydeliggøres i arkitekturrapporten og dels et spørgsmål ang. beskedfordeleren.

Svarene har givet anledning til mindre rettelser i arkitekturrapporten, og en henvisning til udbudsmaterialet, hvor det var relevant.

Rådet spurgte til muligheden for at registrere forretningshændelser, hvortil Morten forklarede, at det er en mulighed, såfremt der senere bliver identificeret et behov for en sådan registrering.

Morten fortalte, at selve arbejdet med at udfylde rapporten også havde været givende i forhold til at få krydstjekket at de relevante ting er med. Det blev

understreget, at værdien i en arkitekturrapport ligger i at den udarbejdes inden man går i udbud, så mangler i projektets arkitektur bliver identificeret af enten høringssvar eller i forbindelse med udarbejdelse af rapporten.

I forbindelse med Mortens oplæg drøftede rådet, om høringsprocessen for arkitekturrapporterne bør genovervejes. I forbindelse med høringsrunden på den nærværende arkitekturrapport modtog sekretariatet kun to svar. Dette kan naturligvis have mange forklaringer, men det leder under alle omstændigheder til, at man fra rådets og sekretariatets side nu overvejer forskellige muligheder for at sikre bedre respons fra høringsnetværkets medlemmer.

Dato: 28. februar 2017

E-mail: ALB@kl.dk
Direkte: 3370 3497

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 16 af 21

Bilag

Bilag 11: Arkitekturrapport vedr. genudbud af DUBU

Bilag 12: Notat med høringssvar

11. Fællesoffentlig referencearkitektur for brugerstyring

v. Dan Bjørneboe, Arbejdsgange og It-Arkitektur, KL

Dato: 28. februar 2017

E-mail: ALB@kl.dk
Direkte: 3370 3497

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 17 af 21

Baggrund:

Det fællesoffentlige samarbejde i regi af Digitaliseringsstyrelsen har udarbejdet et udkast til Referencearkitektur og strategi for brugerstyring.

Begge dele har været under tilblivelse over en længere årrække. KL, KOMBIT og en række statslige og regionale parter har deltaget i arbejdet. Referencearkitektur fastlægger domænet for brugerstyring og beskriver, hvordan de forskellige dele af referencearkitekturen skal implementeres af myndighederne. Formålet med strategien er at lægge en plan for efterlevelsen af referencearkitekturen i de offentlige it-løsninger og myndigheder.

Desuden fastlægger referencearkitekturen principper for, hvordan der konkret skal bygges brugerstyring ind i relevante offentlige løsninger. Referencearkitekturen indeholder SKAL, KAN og BØR-formuleringer, så det bliver tydeligt, i hvilken grad de forskellige offentlige myndigheder skal følge de forskellige elementer af referencearkitekturen.

Referencearkitekturen forventes at være dækkende i forhold til de tekniske behov, da den bygger på allerede eksisterende tekniske løsninger.

Sekretariatet vurderer frem mod mødet i Arkitekturrådet, hvorvidt SKAL, KAN og BØR-krav giver anledning til økonomiske konsekvenser for kommunerne.

Referencearkitekturen er ikke en direkte systemanvisning, og den vil skulle oversættes både til operationel, teknisk brug og til bredere kommunikation udenfor arkitekt- og teknikerkredse, før den slår fuldt igennem.

Strategien indeholder en plan for, hvordan referencearkitekturen skal efterleves og implementeres af de offentlige myndigheder. Tidsplanen dækker perioden 2017 – udgangen af 2018.

Sekretariatet forventer at afgive høringssvar ud fra de ovenstående linjer, men afventer øvrige parters bidrag. Sekretariatet har indenfor den korte frist og med hensyntagen til referencearkitekturens og strategiens store omfang efterspurgt kommentarer og vurderinger hos en begrænset kreds af kommunale arkitekter i København, Odense, Århus og Favrskov Kommuner. Sekretariatet afventer pt. tilbagemeldinger herfra, og vil orientere om disse på Arkitekturrådsmødet.

Indstilling:

Det indstilles, at Arkitekturrådet:

- Drøfter om rådet kan anbefale, at KL tiltræder referencearkitekturen

Drøftelse:

Det blev diskuteret, hvorvidt kommunerne kan tilslutte sig den fælles referencearkitektur. Det bliver givetvis dyrt at implementere, men dette er et af vilkårene ved at indføre sikkerhed.

Rådets medlemmer fandt det svært at tage stilling til spørgsmålet uden større viden om indholdet af forslaget og efterspurgte en opsummering.

Det blev pointeret, at set fra et økonomisk synspunkt bør vi overveje, om de betydelige omkostninger man påfører kommunerne står mål med gevinsterne.

På denne baggrund følte rådet sig ikke i stand til at anbefale en tiltrædelse, men roste projektgruppen for det foreløbige arbejde og gav input til den videre proces, f.eks. at man holder sig de økonomiske omkostninger for øje.

Bilag

Bilag 13: Notat med høringsvar

Dato: 28. februar 2017

E-mail: ALB@kl.dk
Direkte: 3370 3497

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 18 af 21

12. Status for program 'Sammenhæng og genbrug af rammearkitekturen' (SAGERA)

v. Jan Struwe Poulsen, Arbejdsgange og It-Arkitektur, KL

Dato: 28. februar 2017

E-mail: ALB@kl.dk
Direkte: 3370 3497

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 19 af 21

Baggrund:

Programmet 'Sammenhæng og genbrug med rammearkitekturen' udgør en del af den fælleskommunale digitaliseringshandleplan. Programmet består af 5 projekter og gennemføres i perioden 2016-2020.

Indstilling:

Det indstilles, at It-Arkitekturrådet:

- Tager programstatus til efterretning
- Drøfter og godkender forslag til vision og målbillede for den fælleskommunale rammearkitektur
- Giver input til forslag til model til måling af rammearkitekturens effekter

Drøftelse:

Projektleder Jan Struwe Poulsen orienterede om status på det SAGERA-projekt, der fokuserer på den modne anskaffelsesorganisation. På baggrund af interviews med 10 kommuner, brancheorganisationer, leverandører m.fl. arbejdes der nu på en rapport, der skal kortlægge, hvilke udfordringer kommunerne har i forbindelse med it-anskaffelser, samt hvordan de i praksis køber ind og forhandler med leverandører.

Siden sidste status er relanceringen af rammearkitektur.dk blevet en realitet, og der arbejdes nu på relanceringen af wiki'en for rammearkitekturen.

Kommunernes It-arkitekturnetværk som startede i 2016, kører videre i 2017. Tilmeldingen til årets netværk sluttede d. 28. februar, og der har været stor tilslutning blandt kommunerne, idet 68 kommuner er tilmeldt.

KL er i dialog med ITU for at undersøge muligheden for at oprette en arkitekturuddannelse. I den forbindelse har KL også haft dialog med COK for at høre om mulighederne.

SAGERAs projekt 3 har Rammearkitekturpuljen som hovedprojekt. Her skal en pulje på 2 mio. uddeles over de næste 4 år til projekter, der anvender og udbreder rammearkitekturen i praksis. Ansøgningsfrist til puljen i 2017 er 21. april.

Under projekt 4 er der arkitekturanalyser på affalds- og sundhedsområdet under udarbejdelse.

Projekt 5 omhandler effektmåling af rammearkitekturen. Christina Breum fra PwC fortalte om et forslag til måling af de kvantitative effekter af rammearkitekturen. Analysen har identificeret 14 målepunkter inden for programmets tre overordnede effektmål, og disse målepunkter kan understøtte arbejdet uden at belaste kommunerne for meget. Centrale datakilder i denne forbindelse er bl.a. KITOS, den fælleskommunale infrastruktur og arkitekturrapporter, men hver især har fordele og ulemper på kort og lang sigt.

Christina fortalte ligeledes om de fire punkter, der umiddelbart vil kunne inkluderes i et måleprogram på baggrund af eksisterende data. Måleprogrammet vil dog først skabe værdi, når vi kan se en udvikling over tid.

Herefter fortalte Vibeke Normann om den nye vision og målbilledet for rammearkitekturen, herunder proces for udarbejdelsen deraf. Vision og mål er suppleret med 'fremtidsbilleder' der udfolder, hvordan hverdagen med rammearkitekturen vil se ud i 2020, set fra forskellige interessenters perspektiv, såfremt vi når de fastsatte mål. Fremtidsbillederne er udarbejdet med henblik på at gøre rammearkitekturens mål og vision mere formidlingseget.

Formuleringen af visionen blev drøftet på rådets møde i december, hvorefter rådets input var taget til efterretning. Efter yderligere involvering af kommuner og leverandører i arbejdet med visionen blev den reviderede vision præsenteret for rådet, som havde et enkelt ændringsforslag til formuleringen.

I målbilledet indgår også de fælleskommunale arkitekturprincipper, og rådet tilsluttede sig ønsket om en god synergi mellem fællesoffentlige og fælleskommunale arkitekturprincipper. Den planlagte revision af principperne afsluttes derfor først lige inden sommer, når de fællesoffentlige principper foreligger i endelig udformning.

Bilag

- Bilag 14: Forslag til 'Vision og målbillede for rammearkitekturen 2020'
- Bilag 21: Præsentation pkt. 12 SAGERA vision og målbillede
- Bilag 22: Præsentation pkt. 12 Effektmåling af rammearkitekturen

Dato: 28. februar 2017

E-mail: ALB@kl.dk
Direkte: 3370 3497

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 20 af 21

13. Status for Kommunernes Data og Infrastruktur (KDI)

v. Kenneth Møller Johansen, KOMBIT

Dato: 28. februar 2017

E-mail: ALB@kl.dk
Direkte: 3370 3497

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 21 af 21

Baggrund:

Kommunernes Data & Infrastruktur er en enhed i KOMBIT, der samler de mange opgaver og services i projekterne Kommunernes Datafællesskab (KDF), Serviceplatformen (SP) og Støttesystemerne (STS).

Der gives en mundtlig status for:

- Kommunernes Datafællesskab
- Serviceplatformen
- Støttesystemerne

Drøftelse:

Projektleder Kenneth Møller Johansen orienterede om status for Støttesystemerne og henviste bl.a. til den information, der løbende er tilgået kommunerne fra KOMBIT. Herunder at kontrakten med KMD vedrørende en af de i alt otte moduler i Støttesystemerne (Administrationsmodulet) er blevet opsagt.

Kenneth orienterede desuden om perspektiverne ved en interimsordning, og rådet tilkendegav, at det er afgørende for kommunerne, at støttesystemerne bliver til noget.